

AUGUST SÖDERMAN

1832–1876

Tre visor i folkton

för mansröster

Three Songs in Folk Tone
for male voices

Emenderad utgåva/Emended edition

Levande Musikarv och Kungl. Musikaliska akademien

Syftet med Levande Musikarv är att tillgängliggöra den dolda svenska musikskatten och göra den till en självklar del av dagens repertoar och forskning. Detta sker genom notutgåvor av musik som inte längre är skyddad av upphovsrätten, samt texter om tonsättarna och deras verk. Texterna publiceras i projektets databas på internet, liksom fritt nedladdningsbara notutgåvor. Huvudman är Kungl. Musikaliska akademien i samarbete med Musik- och teaterbiblioteket och Svensk Musik.

Kungl. Musikaliska akademien grundades 1771 av Gustav III med ändamålet att främja tonkonsten och musiklivet i Sverige. Numera är akademien en fristående institution som förenar tradition med ett aktivt engagemang i dagens och morgondagens musikliv.

Swedish Musical Heritage and The Royal Swedish Academy of Music

The purpose of Swedish Musical Heritage is to make accessible forgotten treasures of Swedish music and make them a natural feature of the contemporary repertoire and musicology. This it does through editions of sheet music that is no longer protected by copyright, and texts about the composers and their works. This material is available in the project's online database, where the sheet music can be freely downloaded. The project is run under the auspices of the Royal Swedish Academy of Music in association with the Music and Theatre Library of Sweden and Svensk Musik.

The Royal Swedish Academy of Music was founded in 1771 by King Gustav III in order to promote the composition and performance of music in Sweden. Today, the academy is an autonomous institution that combines tradition with active engagement in the contemporary and future music scene.

www.levandemusikarv.se

Huvudredaktör/Editor-in-chief: Anders Wiklund
Textredaktör/Text editor: Erik Wallrup
Redaktör/Editor: Magnus Svensson

Levande Musikarv/Swedish Musical Heritage
Kungl. Musikaliska akademien/The Royal Swedish Academy of Music
Utgåva nr 2058–2060/Edition nos 2058–2060
2018
Notbild/Score: Public domain. Texter/Texts: © Levande Musikarv
ISMN 979-0-66166-605-9

Levande Musikarv finansieras med medel från/Published with financial support from Kungl. Musikaliska akademien, Kungl. Vitterhetsakademien, Marcus och Amalia Wallenbergs Stiftelse, Statens Musikverk, Riksbankens Jubileumsfond, Svenska Litteratursällskapet i Finland och Kulturdepartementet.
Samarbetspartners/Partners: Musik- och teaterbiblioteket, Svensk Musik och Sveriges Radio.

I. (Dansk.)

"Skjön Jomfru! luk dit Vindve op".

Andante. M.M. ♩ = 132.

Tenor. *p*

V. 1. Skjön Jom - fru! luk_ dit Vin - dve op, Her er, — her er — din

Bas. *p*

4 *p* *poco cresc.*

Hjer - tens - kjær. Bleg Maa - nen stan - der paa Him - lens Blaa, Mildt

7 *ff. rall.* *a tempo*

Nat - ter - ga - le - ne Tril - ler slaa; Skjön Jom - fru! Skjön Jom - fru!

11 *mf* *p* *dim.* *rall.*

luk_ dit Vin - dve op! — Din Hjer. tens - kjær — er her. —

mf *p* *dim.* *rall.*

p

V. 2. Skjøn Jom - fru! ræk mig din Li - lie - haand, Jeg

p

19

er, — jeg er — saa syg og mat. Ak! fra den Tid, jeg

p

p

22

poco cresc. — — — — — *ff* *rall.*

sku - ed dig, Bort - svin - der al Ro — og Søvn fra mig. Skjøn

poco cresc. — — — — — *ff* *rall.*

25

a tempo — — — — — *mf*

Jom - fru! Skjøn Jom - fru! ræk mig din Li - lie -

a tempo — — — — — *mf*

28

p — — — — — *dim.* *rall.*

haand, — Og lad mig faa — den fat. —

p — — — — — *dim.* *rall.*

V. 3. Skjön Jom - fru! ræk mig din Pur - pur - mund, Jeg

var, - jeg var - saa svim - mel nys; Jeg blus - ser, og høit - mit

Hjer - te slaar, Du, som - har saa - ret, o, læg mit Saar, Skjön

Jom - fru! Skjön Jom - fru! ræk mig din Pur - pur -

mund, - Giv mig et Ro - sen - kys!

II. (Norsk.)

“Og jeg vil ha'e mig en Hjertenskjær”.

Allegro moderato. M. M. ♩ = 92.

V. 1. Og jeg vil ha'e mig en Hjer - tens - kjær,

Ja - ja, Hjer - tens - kjær! Men en lei, el - ler sint, el - ler

Ja ja ja ja ja ja

sur, el - ler gjær - rig og gam - mel Kar, Som drik - ker sig fuld Og

fal - der omkuld - Ham sva - rer jeg: nej! Pak dig ba - re din Veil Pak dig

13

ba - re din Veil! Pak dig ba - re din Veil! Selv om han en dra - be - lig

17

Lends-man var, en Lends - - - man var.
om han en dra.be-lig Lends-man var.

V. 2. Men jeg vil ha'e mig en Hjer - tens - kjær,

22

Ja - ja, Hjer - tens-kjær! Som er stor, som er stærk, som er
Ja ja ja ja ja ja

25

kjær, som er tro - fast og vak - ker ja, Som

28 *a tempo* *p* *cresc.* *f*

al - tid er mild Og ven - lig og snild, Som el - sker for Gud Sin

a tempo *p* *cresc.* *f*

31

e - gen, lil - le Brud, sin e - gen, lil - le Brud, sin e - gen, lil - le

34 *mf*

Brud. Se, saa skal han væ - re, som jeg vil ha'n! Som

mf

37 *f* *p*

jeg vil ha'n. V. 3. Og

Saa skal han væ - re som jeg

f *p*

41 *f*

han skal væ - re min Hjer - tens - kjær - Ja - ja,

Ja ja ja ja ja ja

f

44

Hjer-tens-kjær! Og jeg skal væ-re god im-od ham, jeg skal el-ske ham

47

e - vig tro, Og klap - pe hans Kind, Og kvik - ke hans Sind, Og

51

ba - ge hans Bröd, Og ko - ge hans Gröd, og ko - ge hans Gröd, og

54

ko - ge hans Gröd, - Og saa skal vi le - ve saa

57

godt vi to, saa godt vi to!
saa skal vi le - ve saa godt

III. (Svensk.)

“Nog mins jag hur det var, när som lilla vännen for”.

Allegretto. M. M. ♩ = 92.

V. 1. Nog mins jag hur det var, när som lil - la vän - nen for, Och jag

kän - de mig så en - sam u - ti verl - den, Lär - kan

sjöng, gö - ken gol och hvar äng i blom - ma stod: Men för

mig fanns in - gen glä - dje mer i verl - den. När han

9 *a tempo*
f marc.

kom — med sin bös - sa och sitt skal - lan - de horn, E - kö't

rallent.

11 *Poco più lento.*

sva - te från klip - por, i - från val - lar och torn; Men jag

rall. *pp*

pp

13 *Tempo I.*

sör - jer den fröjd, som är flyk - - tad. V. 2. Mån - gen

rall. *p*

rall. *p*

15

qväll ut - i lund har jag vän - tat på min vän, Men hans

f

f

17

stäm - ma mig al - drig vill sva - - ra. Skul - le

p

p

19

svek kun - na bo i hans re - de - li - ga bröst, I hans

ff

21

ö - gon, som stjer - - nor kla - - ra? Nej, om

f marc.

23

tro - gen jag blir, skall han nog kom - ma en gång, Då blir

a tempo f marc.

rall.

25

lif, — då blir lust, ja då blir da - gen ej lång: Men jag

rall.

Poco più lento. pp

pp

27

sör - jer den fröjd, som är flyk - - tad.

rall.

rall.

Onkel Adam.

August Söderman

August Söderman (1832–1876) tillhör den lilla krets av äldre svenska tonsättare, vars verk regelbundet framförs. De mest levande verken pekar faktiskt på kännetecknande drag i hans produktion: *Ett bondbröllop* för manskvartett visar till vokaltonsättaren Söderman och bröllopsmarschen ur skådespelet *Bröllopet på Ulfåsa* antyder att han skrev musik för teaterscenen.

August Söderman mer eller mindre föddes in i Stockholms musikliv. Hans far, Johan Wilhelm Söderman, var musikanförare vid flera av huvudstadens teatrar. August Söderman studerade vid Musikkonservatoriet 1847–50 och försörjde sig direkt därefter som musiker på violin och oboe, bl.a. i Hovkapellet. 1851 engagerades han av Edvard Stjernström som musikanförare vid dennes resande teatersällskap, vilket blev början på Södermans många år vid scenen. Arbetet innebar att framställa musik för de aktuella uppsättningarna, både originalmusik och arrangemang, samt skaffa lämpliga musiker på turnéorterna. Sällskapet framträdde i Finland och Sverige. När Stjernström tog över Mindre teatern i Stockholm, blev Söderman dess musikansvarige.

1856–57 tillbringade Söderman i Leipzig för fördjupade musikstudier i främst kontrapunkt och komposition. Han fick där också tillfällena att höra tidens nyare musik. Tillbaka till Stockholm fortsatte han arbetet vid Mindre teatern. 1860 blev han kormästare vid Kungliga Teatern, en period också biträdande hovkapellmästare – den ordinarie var Ludvig Norman. Söderman skulle bli denna scen trogen under resten av sitt liv. Han gjorde dock en längre resa till Tyskland 1869–70 för att bevista konserter och se operaföreställningar, parallellt med eget komponerande. 44 år gammal avled Söderman i hemstaden.

August Söderman var mycket produktiv som tonsättare. Hans scenanställningar krävde det, men han ville därutöver skriva annat. Den sceniska musiken dominerar inte oväntat hans oeuvre, men han lämnade också efter sig åtskilliga sånger och körverk, liksom en del kammarmusik.

Två egenskaper fångar tonsättaren Söderman. Som teaterman levde han på förmågan att skriva musik med dramatisk nerv, musik som fick åhörarna att ryckas med. Vidare hade Söderman stort intresse för svensk folkmusik, vilket hörs i åtskilliga verk – antingen som direkta melodicitat eller genom egen musik i folkton. På den senare punkten banade han väg för senare kolleger som exempelvis Wilhelm Peterson-Berger och Hugo Alfvén.

August Söderman

August Söderman (1832–1876) belongs to the limited circle of earlier Swedish composers whose works are still performed regularly. The fact is that the compositions which have worn best highlight significant traits of his output: *Ett bondbröllop* (Peasant wedding), for male voice quartet, shows Söderman as a vocal composer, while the wedding march from the drama *Bröllopet på Ulfåsa* (Wedding in Ulfåsa) intimates that he wrote incidental music for the theatre.

August Söderman was practically born into Stockholm's music community. His father, Johan Wilhelm Söderman, directed the music at several Stockholm theatres. August Söderman studied at the Royal Conservatory of Music between 1847 and 1850. Immediately afterwards he began earning his living as a violinist and oboist, e.g. with the Royal Court Orchestra. In 1851 he was engaged as director of music in a touring theatre company run by Edvard Stjernström, and this marked the beginning of a long-lasting relationship with the theatre. His duties involved supplying music – both new compositions and arrangements – for current productions and finding suitable musicians in the places visited. The company performed in Finland and Sweden. When Stjernström took over Mindre teatern in Stockholm, Söderman became its director of music.

Söderman spent 1856 and 1857 in Leipzig, pursuing advanced studies, mainly in counterpoint and composition. This also gave him the opportunity of hearing more recent music. Returning to Stockholm, he resumed his post at Mindre teatern. In 1860 he became chorus master at the Royal Opera, where for a time he deputised as chief conductor, the regular incumbent being Ludvig Norman. Söderman remained true to this stage for the remainder of his life, but in 1869–70 he went on a long tour of Germany to attend concerts and operatic performances, concurrently with his activity as a composer. He died in his home city, aged 44.

August Söderman was a highly prolific composer. His theatre appointments demanded as much, but he also wanted to write music of other kinds. Not unexpectedly, his output is dominated by stage music, but he also left a good number of songs and choral compositions, as well as a certain amount of chamber music.

As a composer, Söderman can be pinned down with two qualities. In the theatre he lived on his bent for writing music with dramatic verve, music which carried the listeners away. Secondly, he was greatly interested in Swedish folk music, an interest manifested by direct melodic quotations or by music of his own in folk-tune idiom. In this latter respect he paved the way for later colleagues such as Wilhelm Peterson-Berger and Hugo Alfvén.

© Gunnar Ternhag

Trans. Roger Tanner

Om utgåvan

Levande Musikarvs emenderade utgåvor är redaktionellt genomsedda och korrigerade utgåvor av tidigare tryck med kommentarer rörande rättelser och ändringar införda i form av fotnoter. Justeringar av bågar, förtecken, accenter och artikulation som inte har medfört förändrad läsart har företagits utan kommentar.

Förlagan är utgiven av Elkan & Schildknechts förlag, Stockholm, E.&S. 525.

På omslaget står: "Till Hugo Lutteman, Zacharias Köster, Edvard Ellberg och Gustaf Ryberg / Tre Visor / i / Folkton / komponerade / för / Mans-Röster / af / August Söderman / Ny upplaga / Stockholm / Elkan & Schildknecht".

Tillkomstår: 1870.

Tryckår: Cirka 1872.

About the edition

Levande Musikarv's (Swedish Musical Heritage's) emendated editions are editorially revised and corrected versions of previously printed material, with comments on the corrections and amendments inserted as footnotes. Adjustments to slurs, accidentals, accents and articulation marks that have not affected the reading have been made without comment.

Originally published by Elkan & Schildknecht, Stockholm, E.&S. 525.

Text on the front page: "Till Hugo Lutteman, Zacharias Köster, Edvard Ellberg och Gustaf Ryberg / Tre Visor / i / Folkton / komponerade / för / Mans-Röster / af / August Söderman / Ny upplaga / Stockholm / Elkan & Schildknecht".

Year of composition: 1870.

Year of publication: 1872.